

نهحه ميا

نزای نهحه ميا

¹ ياداشتی نهحه مياي کوری حه خه ليا:

ئه وه بوو له مانگی کيسلیف* له سالی بیستم، کاتیک له قه لای شوش بووم، ² حه نانی که یه کیکه له برا کانم له گه ل چه ند پیاویک له یه هوداوه هاتن، منیش له باره ی ئه و جوله کانه ی دهر باز بوون، ئه وانه ی له دوا ی راپیچکردنه که مانه وه، له باره ی تورشه لیمه وه پرسیارم لیکردن.

³ پینان گوتم که ئه وانه ی له دوا ی راپیچکردنه که ماونه ته وه له وئ له هه ریمه که له ته ننگانه یه کی گه وره و له ریسوا یی دان، شوورا کانی تورشه لیم پروخاون و دهر وازه کانیشی سووتینراون.

⁴ کاتیک گویم له م قسانه بوو، دانیشتم و گریام، چه ند پرۆژیک له به رده م خودای ئاسمان شینم گپرا و له پرۆزووگرتن و نزا کردندا بووم. ⁵ دوا ی ئه وه گوتم:

«ئه ی یه زدان، خودای ئاسمان، ئه ی خودای مه زن و سامناک، ئه ی ئه وه ی په یمانی خو شه ویستییه که ت ده به یته سه ر بو خو شه ویستانت و بو ئه وانه ی فه رمانه کانت جییه جی ده کن، ⁶ تکایه، با گو ییه کانت شل و چاوه کانت کراوه بن بو گو یگرتن له نزای خزمه تکاره که ت، ئه وه ی شه و و پرۆژ له پیناوی نه وه ی ئیسرا ئیلی خزمه تکاره کانت له به رده متدا ده یکات. دان به گونا هه کانی نه وه ی ئیسرا ئیلدا ده نیم، که گونا همان به رامبه ر به تو کرد، هه روه ها من و مالی باو کیشم گونا همان کرد. ⁷ به

* **1:1** مانگی کيسلیف له ناوه راستی اشیرینی دووه مه وه هه تا ناوه راستی کانونی یه که مه.

ته و او ي به رامبه ر به تو گه نده ل بووين. فرمان و فهرز و حوکه کاني
 تو مان به جيئنه هيتا که به موساي خزمه تکار ت دا.
 8 «تکايه نه و فهرمايشته ت به بير بهينه ره وه که فرمانت پي کرد
 کاتيک به موساي خزمه تکار ت فهرموو: «ته گه ر ئيوه ناپا کي بکه ن من
 به ناو گه لاند ا په رته وازه تان ده کم، 9 به لام ته گه ر بگه ر ئينه وه يو لام و
 فرمانه کانم پيار ئيزن و کاريان پي بکه ن، ته واه ته گه ر دوور خراوه کانتان
 له وپه ري زه ویش بن، له وئوه کويان ده که موه و ده يان هينمه ته و
 شويته ي که بو نيسته جيئووني ناوه کم هه لئزار دووه.»
 10 «ته وانه خزمه تکاراني تو و گه لي تو ن که به هيزه گه وره که ت
 و ده سته به توانا که ت ته و انت کړيپه وه. 11 ته ي په روه ردگار، ليت
 ده پار ئيمه وه، تکايه با گویت شل بيت بو نزي خزمه تکاره که ت و
 پارانه وه ي ته و خزمه تکارانه ت که خوازيارن له ناوه که ت بترسن. تکايه
 ته مرؤ خزمه تکاره که ت سه رکه و توو بکه و له به رده م ته م پياو ه دا به زه ي
 پي ببه خشه.»
 منيش ساقی پاشا بووم.

2

ناردني نه حه ميا بو تور شه ليم

1 ته وه بوو له مانگي نيسان، له بيسته مين سالي ته رته حشه سته پاشا،
 شه رابي له پيش بوو، منيش شه رابه کم هه لگرت و دامه پاشا. پيشتر
 له به رده مي ته و خه مبار نه ببووم، 2 له به ر ته وه پاشا لي پرسيم: «بوچی پرووت
 خه مباره، له کاتيکدا که نه خو ش نيت؟ هه يت و نه يت دل ت به خه مه.»
 من زور ترسام، 3 به لام به پاشام گو ت: «با پاشا هه تاهه تايه هه ر
 بريت! چون پرووم خه مبار نه يت، که ته و شاره ي مالي گورستاني
 باوبا پيرامه کول بووه، ده روازه کانيشي سووتيناون؟»

4 پاشا پي گوتم: «چيت دهويت؟»

منيش نزام بو خوداي ناسمان كرد و⁵ به پاشام گوت: «ته گهر پاشا پي باش ييت، ته گهر خزمه تكاره كهت له بهر ده مت په سه نده، بمنيره يه هودا، بو شاري گورستاني باو باپيرانم، تاوه كو بنيادي بنيمه وه.»

6 شازنيش له ته نيشتي پاشا دانيشتبوو. پاشا پي گوتم: «گه شته كهت چه ندى پي ده چيت و كه ي ده گهر يته وه؟» پاشا پي خوش بوو بمنيريت، منيش كاتيكم بو ديارى كرد.

7 دواى ته وه به پاشام گوت: «ته گهر پاشا پي باش ييت، با چه ند نامه يه كم بو پاريز گاره كاني هه ري ي ته وه به ري فورات پي بدات بو ته وه ي رينگام بدن هه تا ده گمه يه هودا،⁸ هه روه ها نامه يه ك بو ناساني چاوديري دارستانه كاني پاشا بنووسه، تاكو دارم پي بدات كه بيكه مه كار يته بو ده روازه كاني قه لا كه له ته نيشت په رستگا كه يه، هه روه ها بو شوررا كاني شاره كه و ته و مال له ي كه تييدا ده ژيم.» پاشا داوا كار يه كاني جيبه جي كردم، چونكه ده ستي چا كه ي خودا كه م له سه رم بوو.⁹ تير چوومه لاي پاريز گاره كاني هه ري ي ته وه به ري فورات و نامه كاني پاشام پيدان، پاشا چه ند ته فسه ريكي سوپا و چه ند سوار يكي له گه لدا نارد بوو.

10 كاتيك سه ننه له ت خو رو ني و تو فيي اي كار به ده ستي عه موني ته مه يان بيسته وه، زوريان پي ناخوش بوو كه كه سيك هاتووه و هه ولي چا كه ي نه وه ي ئيسرائيل ده دات.

پشكيني شورا كاني تور شه ليم

11 دواى ته وه ي كه چوومه تور شه ليم و سي رور له وي مامه وه،¹² به شه وه ستام و له گه ل چه ند پياويك به ري كه وتم، به كه سيشم رانه گه ياند

که خوداکم چی خستووته دلّه وه ههتا له تورشليم بيگم، بيچگه له و
ولاخه ی سوارى ببوم هيچ ولاخيکى دیکم له گه نه بوو.

13 به شه و له دەروراهى دۆله که به بهردهم بیری چهقه لدا چوممه
دهروهه بو لای دەروراهى زبل و سهرنجم دایه شوراکانى تورشليم
که رووخابون و دەروراهه کانى که سووتابون. 14 پاشان په ريمه وه بو
دهروراهى کاريز و بو گو می پاشا، به لام جيگا نه بوو بو په رينه وهی ته و
ولاخه ی له ژيم بوو. 15 به شه و به دۆله که دا رویشتم و سهرنجم دایه
شورا که. له کوتايدا گه رامه وه و به دەروراهى دۆله که دا هاتمه ژوره وه.
16 کاربه دهسته کان نه يانزانی بو کوی چوم و چيم کرد، ههتا ته و کاته ش
به که سم رانه گه يانده بوو، جوله که و کاهين و خانه دان و کاربه دهسته کان و
ته و که سانه ی دیکه ش که ده يیت کاره که بکه ن.

17 ئينجا پيم گوتن: «ئيوه ته و ناخوشيهه ده بين که ئيه تيدان، که
تورشليم کوله و دەروراهه کانى سووتيراون. وهرن با شورای تورشليم
بنیاد بنينه وه و چير نه بينه مایه ی رسوايى.» 18 له باره ی دهستی چا که ی
خوداش که له سهرم بوو پيم را گه يانده، ههروه ها قسه کانى پاشا که يی
گوتبووم.

ته وانيش گوتيان: «با ههستين و بنیادی بنينه وه.» بازويان لی هه لکرد
بو چا که.

19 به لام کاتيک سه نقه له ت حورونی و توفياي کاربه دهستی عه مونی و
گه شه می عه ربه ی ته مه يان بيسته وه گالته و سووکايه تيان پيکردين و گوتيان:
«ته مه چيهه ئيوه ده يکه ن؟ ئايا له پاشا هه لده گه رينه وه؟»

20 منيش وه لامم دانه وه و پيم گوتن: «خودای ئاسمان سهرکه وتوومان
ده کات و ئيه ش خزمه تکارى ته وين، هه لده هستين و بنیادی ده بنينه وه، به لام

ئيوه هيچ بهش و ماف و ناويگنان له تورشه ليم نيهه.»

3

هاوكاري بۇ بنيادنانهوهي شوورا كه

¹ ئەلياشيفي سەرۆكي كاهينان و برا كاهينه كاني دهستيان به كار كرد و دهروازهي مهريان بنياد نايهوه و تهرخانيان كرد و دهركا كانشيان دانا. شوورا كه شيان ههتا قوللهي سه د بنياد نايهوه و تهرخانيان كرد، ههروهها ههتا قوللهي هه نه تيل بنياديان نايهوه. ² لهته نيشته ئهوهوه پياواني ئهريحا بنياديان دهنه، لهته نيشته ئهواينشهوه زهكوري كوري ئيري بنيادي دهنه.

³ دهروازهي ماسيش لهلايهن كوره كاني ههسه نااوه بنياد نايهوه. كاريته و دهركا كانيان بۇ دانا يهوه له گه ل قوفل و شمشيره كاني*. ⁴ لهته نيشته ئهواينشهوه مهريوتتي كوري ئوراي هه قوچ پروخواويه كاني چا ككردهوه. لهته نيشته ئهواينشهوه مهشولامي كوري بهرخيا كوري مهشيره پيل پروخواويه كاني چا ككردهوه. لهته نيشته ئهواينشهوه سادوق كوري بهعنا پروخواويه كاني چا ككردهوه. ⁵ لهته نيشته ئهواينشهوه تهقوعيهه كان پروخواويه كانيان چا ككردهوه، بهلام خانه دانه كانيان شانيان نه دا يه پال خزمه ته كه ي سه رپه رشتياريه كانيان.

⁶ بۇ دهروازهي يه شاناش، يوياداعي كوري پاسييه ح و مهشولامي كوري بهسودهيا پروخواويه كانيان چا ككردهوه، ئهوان سهريان گرت و دهركا كانيان به پيوه پراگرت له گه ل قوفل و شمشيره كاني. ⁷ لهته نيشته ئهواينشهوه مهلهتاي گبعوني و يادوني ميرونتوتي كه خهلكي گبعون و ميچپا بوون، لهو شويانه كه له ژير دهستي پاريزگاري ههريي ئهوبهري فورات بوون، پروخواويه كانيان چا ككردهوه. ⁸ لهته نيشته

* **3:3** شمشير، پارچه داريك بووه له جياتي قوفل له دواوهي دهركا به شيوهي ئاسۆي دانراوه بۇ داخستني دهركا.

ئه‌ویشه‌وه عوزییلی کورپی حه‌ره‌هیا که له زیرنگه‌ره‌کان بوو، پرووخواوییه‌کانی چاککرده‌وه. له‌ته‌نیشت ئه‌ویشه‌وه حه‌نه‌نیا له نه‌وه‌ی عه‌تاره‌کان پرووخواوییه‌کانی چاککرده‌وه، ئینجا تۆرشه‌لیمان هه‌تا شوورا به‌رینه‌که تۆکه کرد. ⁹ له‌ته‌نیشت ئه‌وانیشه‌وه ره‌فایای کورپی حوور، فه‌رمانزه‌وای نیوه‌ی ناوچه‌ی تۆرشه‌لیم پرووخواوییه‌کانی چاککرده‌وه. ¹⁰ له‌ته‌نیشت ئه‌وانیشه‌وه یه‌دایای کورپی حه‌رومه‌ف له‌به‌رده‌م ماله‌که‌ی خۆی پرووخواوییه‌که‌ی چاککرده‌وه. له‌ته‌نیشت ئه‌ویشه‌وه حه‌توشی کورپی حه‌شه‌فنه‌یا پرووخواوییه‌که‌ی چاککرده‌وه. ¹¹ به‌شیکێ دیکه‌ش مه‌لکای کورپی حاریم و حه‌شوئی کورپی په‌حه‌ت‌مۆئاب چاکیان کرده‌وه، له‌گه‌ل قووله‌ی ته‌نوره‌کانیش. ¹² له‌ته‌نیشت ئه‌ویشه‌وه شه‌لومی کورپی هه‌لۆحیش، فه‌رمانزه‌وای نیوه‌ی ناوچه‌ی تۆرشه‌لیم، خۆی و بکه‌کانی پرووخواوییه‌کانیان چاککرده‌وه.

¹³ ده‌روازه‌ی دۆله‌که‌ش حانون و دانیشتوانی زانووه‌ح چاکیان کرده‌وه، ئه‌وان بنیادیان ناوه و ده‌رگا‌کانیان به‌پپوه‌ه‌راگرت له‌گه‌ل قوفل و شمشیره‌کانی، هه‌زار بالیش † له‌شوورا که هه‌تا ده‌روازه‌ی زبل.

¹⁴ ده‌روازه‌ی زبلیش مه‌لکای کورپی ریکابی فه‌رمانزه‌وای ناوچه‌ی ییت‌هاکاره‌م پرووخواوییه‌کانی چاککرده‌وه و ئه‌و بنیادی ناوه، ده‌رگا‌کانی به‌پپوه‌ه‌راگرت له‌گه‌ل قوفل و شمشیره‌کانی.

¹⁵ ده‌روازه‌ی کاریزیش شه‌لونی کورپی کۆل‌حوزی فه‌رمانزه‌وای ناوچه‌ی میچپا پرووخواوییه‌کانی چاککرده‌وه، ئه‌و بنیادی ناوه و سه‌ری گرت و ده‌رگا‌کانی به‌پپوه‌ه‌راگرت له‌گه‌ل قوفل و شمشیره‌کانی. هه‌روه‌ها

شوراکه ی گۆمی سیلوامی † چاککرده وه که له لای بانچهی پاشایه ههتا
 ئه و پیللیکانه بهی له شاری داوده وه به ره و خواره وه ده چیته. ¹⁶ پاش
 ئه ویش نه حمیای کوری عه زبوقی فه رمانزه وای نیوه ی ناوچه ی یته چوور
 پروخواوییه که ی ههتا ئه و شوینه چاککرده وه که که وتبووه به رامبه ر
 گۆره کانی داود، ههتا گۆمه ده سترده که و مالی پالّه وانه کان.

¹⁷ پاش ئه ویش لیقییه کان به سه ره رشتی ره حومی بانی پروخواوییه کانیان
 چاککرده وه و له ته نیشت ئه ویشه وه حه شه قیای فه رمانزه وای نیوه ی
 ناوچه ی قه عیلا له به شه که ی خۆی پروخواوییه کانی چاککرده وه. ¹⁸ پاش
 ئه ویش برا کانیان، به نوی کوری حیناداد، فه رمانزه وای نیوه ی ناوچه ی
 قه عیلا پروخواوییه که یان چاککرده وه. ¹⁹ له ته نیشت ئه ویشه وه عۆزه ری
 کوری ییشوعی سه روۆکی میچیا به شینکی دیکه ی چاککرده وه له به رده م
 هه وراره که ی جبه خانه که وه له لای گۆشه که. ²⁰ پاش ئه و باروخی کوری
 زه به ی به گوره وه به شینکی دیکه ی له گۆشه که وه ههتا دالانی مالی
 ئه لیاشیقی سه روۆک کاهین پروخواوییه کانی چاککرده وه. ²¹ دوا ی ئه ویش
 مه ریۆتی کوری ئوریای کوری هه قۆچ به شینکی دیکه ی له دالانی مالی
 ئه لیاشیقه وه ههتا کۆتای مالّه که چاککرده وه.

²² پاش ئه ویش کاهینه کانی ناوچه کانی ده وروبه ری ئۆرشه لیم
 پروخواوییه که یان چاککرده وه. ²³ پاش ئه وانیش بنیامین و حه شوف
 به رامبه ری مالّه کانی خۆیانیان چاککرده وه. پاش ئه مانیش عه زه ریای
 کوری مه عسییاهوی کوری عه نانیش ته نیشت مالّه که ی خۆی
 چاککرده وه. ²⁴ پاش ئه ویش به نوی کوری حیناداد به شینکی دیکه ی
 چاککرده وه، له مالی عه زه ریاوه ههتا گۆشه که و په نا که. ²⁵ پالالی
 کوری ئۆزه بیسه له به رده م گۆشه که و قولله که که ته واکه ری کۆشکی
 بالای پاشایه ئه وه ی له لای حه وشه ی پاسه وانانه، له پاش ئه ویشه وه په دایای

کۆری په‌رعۆش. ²⁶ ئینجا خزمه‌تکارانی په‌رستگا که دانیشتوی گردی عۆفیل بوون چاکان کرده‌وه هه‌تا به‌رده‌م ده‌روازه‌ی ئاو‌پووه‌و پرۆژه‌لآت له‌گه‌ل قۆله‌ ده‌ره‌کییه‌ که. ²⁷ پاش ئەوانیش ته‌قوعیه‌کان به‌شیکێ دیکه‌یان چاک‌کرده‌وه، له‌ به‌رامبه‌ر قۆله‌ ده‌ره‌کییه‌ گه‌وره‌ که هه‌تا دیواری عۆفیل.

²⁸ له‌سه‌ر ده‌روازه‌ی ئەسپه‌کانیش، کاهینه‌کان چاکان کرده‌وه، هه‌ریه‌ که و به‌رامبه‌ر به‌ مالی خۆی. ²⁹ پاش ئەوانیش سادۆقی کۆری ئیپیر به‌رامبه‌ری ماله‌که‌ی خۆی چاک‌کرده‌وه. پاش ئەویش شه‌مه‌عیای کۆری شه‌خه‌نه‌یا که چاودێری ده‌روازه‌ی پرۆژه‌لآت بوو، شوورا که‌ی چاک‌کرده‌وه. ³⁰ پاش ئەویش هه‌نه‌نیای کۆری شه‌له‌میا هو و حانونی کۆری شه‌شه‌می چالاف به‌شیکێ دیکه‌یان چاک‌کرده‌وه. پاش ئەوانیش مه‌شولامی کۆری به‌ره‌خیا به‌رامبه‌ری ژووره‌که‌ی خۆی چاک‌کرده‌وه. ³¹ پاش ئەویش مه‌لیکا، که‌ یه‌کێک بوو له‌ زیڕنگه‌ره‌کان، هه‌تا مالی خزمه‌تکارانی په‌رستگا و بازرگانه‌کانی چاک‌کرده‌وه که ده‌که‌وته به‌رامبه‌ر ده‌روازه‌ی کۆکردنه‌وه‌ی سه‌ربازان، هه‌روه‌ها هه‌تا ژووری چاودێری سه‌ر گۆشه‌که‌ی شوورا. ³² زیڕنگه‌ر و بازرگانه‌کان شوورا که‌یان له‌تیوان خالی سه‌ر گۆشه‌ که هه‌تا ده‌روازه‌ی مه‌ر چاک‌کرده‌وه.

4

دژایه‌تییه‌کانی بنیادناوه‌

¹ کاتییک سه‌نه‌له‌ت بیستییه‌وه که ئیمه‌ شوورا که بنیاد ده‌نیینه‌وه، رقی هه‌ستا و زۆر تووره‌ بوو، گالته‌ی به‌ جوله‌که‌کان کرد. ² له‌به‌رده‌م یاوه‌ره‌کانی و سوپای سامیره‌ قسه‌ی کرد و گوئی: «ئهو جوله‌که‌ لاوازانه چی ده‌که‌ن؟ ئایا شوورا که‌یان چاک ده‌که‌نه‌وه؟ ئایا قوربانی سه‌رده‌پرن؟ ئایا به‌ پرۆژیک ته‌واو ده‌بن؟ ئایا به‌رده‌کان که له‌ناو گرده‌ خۆله‌کان سووتینراون، ده‌یانژیننه‌وه؟»

3 توفیای عه مۆنیش له لایه وه بوو و گوتی: «ئه وهی ئه وان بنیادی ده نینه وه، ئه گهر پرۆیه ک سه ربکه ویتته سه ری دیواره به رده که یان ده رووخینیت!»

4 «ئه ی خودای ئیه، گویت لی بیت، چونکه ئیه سووکایه تیمان پیکرا. تواجه کانیا ن به سه ر خۆیاندا بگه رینه وه و با له حا کی دلییتیدا تالان بکری ن. 5 تاوانه کانیا ن دامه پۆشه و گونا هه کانیا ن له به رده متدا مه سه وه، چونکه ئه وان سووکایه تیا ن به یی ناسازه کان کردو وه.»

6 جا شوورا که مان بنیاد ناوه و هه موو شوورا که هه تا نیوه ی به یه ک گه یشت. گه لیش دلیا ن له سه ر کاره که بوو. 7 ئه وه بوو کا تیک سه نه له ت و توفیا و عه ره ب و عه مۆنی و ئه شه دۆدیه کان بیستیا نه وه که چا ککرده وه ی شوورا کانی تۆرشه لیم به ره و پێش ده چوو، خه ریک بوو بۆشاییه کان پر ده کرانه وه، زۆر رقیان هه ستا. 8 جا هه موو پیکه وه پیلانیا ن گێرا هه تا بین و له دژی تۆرشه لیم بجه نگی ن و کیشه ی بۆ بنینه وه. 9 ئیه ش زاما ن بۆ خوداما ن کرد، شه و و پرۆژ پاسه واما ن بۆ به ره نگار بوونه وه ی ئه وان را گرت.

10 له و کاته دا خه لکی یه هودا گو تیا ن: «کرێکاره کان توانیا ن له به ر پراوه، خۆله که ش زۆره و ئیه ش ناتوانی ن شوورا که بنیاد بنینه وه!»

11 ناچه کانیشما ن گو تیا ن: «پێش ئه وه ی بزانی و بیینی، ده چینه ناویان و ده یانکوژین، کاره که راده گرین.»

12 ئینجا ئه و جوله کانه ی له زیکیانه وه نیشته جی بوون، ده یان جار ها تن و پینیا ن گو تین: «له هه موو لایه که وه دین و هێر شما ن ده که نه سه ره.»

13 ئیتر هه ندیک له گه له که م له خوار شوینه که وه، له پشت شوورا که، له شوینه به رچا وه کان را گرت، به گویره ی خه یله کانیا ن به شمشی ر و رم و تیروکه وانه کانیا نه وه گه لم را گرت. 14 دوا ی ئه وه ی که سه یری

بارو دۆخه‌کم کرد، هه‌ستم و به‌خانه‌دان و کاربه‌ده‌ست و پاشماوه‌ی گه‌لم گوت: «ئییان مه‌ترسن، به‌لکو په‌روه‌ردگاری گه‌وره و سامناکم به‌ینه‌وه‌ی بیرتان، له‌ پیناوی برا و کور و سچ و ژن و ماله‌کانتان بجه‌نگن.»

15 دوا‌ی ته‌وه‌ی دوژمنه‌کائمان بیستیانه‌وه که ئیجه‌ زانیومه‌ و خودا پیلانه‌که‌یانی پوچ کردووه‌ته‌وه، هه‌موو گه‌پراینه‌وه بو‌شوراکه، هه‌ریه‌که بو‌سه‌ر کاره‌که‌ی خۆی.

16 له‌و‌رۆژه‌وه‌ نیوه‌ی خزمه‌تکاره‌کاتم کاره‌که‌یان ده‌کرد و نیوه‌شیان ڕم و قه‌لغان و تیروکه‌وانیان هه‌لگرتبوو و سپه‌ریان پۆشیبوو، ته‌فسه‌ره‌کانیش پشتگیری هه‌موو بنه‌ماله‌ی یه‌هودایان ده‌کرد. 17 بیناسازه‌کان له‌سه‌ر شووراکه‌ بوون و ته‌وانه‌ی که‌ که‌ره‌سته‌یان ده‌گواسته‌وه، به‌ ده‌ستیک کاره‌که‌یان ده‌کرد و به‌ ده‌سته‌که‌ی دیکه‌ش چه‌یکان هه‌لده‌گرت. 18 بیناسازه‌کانیش هه‌ریه‌که‌ شمشیره‌که‌ی به‌ ناوچه‌دیوه‌ به‌ستبوو و بنیادی ده‌نا، ته‌وه‌ش فووی به‌ که‌په‌نادا ده‌کرد له‌ته‌نیشتم بوو.

19 ئینجا به‌خانه‌دان و کاربه‌ده‌ست و پاشماوه‌ی گه‌لم گوت: «ئیشه‌که‌ زۆره‌ و به‌ربلاوه، ئیشه‌ش په‌رتین له‌سه‌ر شووراکه‌ له‌یه‌کتر دوورین. 20 له‌به‌ر ته‌وه‌ له‌وشوینه‌ی گویتان له‌ ده‌نگی که‌په‌ناکه‌ بوو، بگه‌نه‌لامان بو‌ته‌وی، خودامان بو‌مان ده‌جه‌نگیت!»

21 ئیتر ئیجه‌ کاره‌که‌مان ده‌کرد و نیوه‌یان له‌ به‌ره‌به‌یانه‌وه‌ هه‌تا ده‌رکه‌وتی ته‌سته‌په‌ره‌کان ڕمه‌کانیان له‌ده‌ست ده‌گرت. 22 هه‌روه‌ها له‌و کاته‌دا به‌ هه‌موو گه‌لم گوت: «با هه‌ریه‌که‌ له‌گه‌ل خزمه‌تکاره‌که‌ی له‌ناوه‌پراستی تۆرشه‌لیم بمینیتته‌وه، بو‌ته‌وه‌ی به‌ شه‌و پاسه‌وانمان بن و به‌ پڕویش کار بگه‌ن،» 23 جا نه‌من و نه‌ براکاتم و نه‌ خزمه‌تکاره‌کاتم و نه‌ پاسه‌وانه‌کانی دوا‌ی من، جله‌کائمان دانه‌که‌ند، به‌لکو هه‌رکه‌سیک به‌ چه‌که‌یه‌وه‌ بو‌ئاوکیشان ده‌چوو.

5

يارمه تي نهحه ميا بۆ هه ژاران

1 هاواری ژن و پیاوه کان له دهست برا جوله که کانیاں به رزبووه وه.
 2 هه بوو ده یانگوت: « کور و کچه کاتمان زۆرن و لیمانگه پرین دانه و ئیله بهین، هه تا بجۆین و برین.»
 3 هه بوو ده یانگوت: « له و قاتوقرییه دا کچگه و رەز و ماله کاتمان به بارمه ده دهین بۆ وه رگرتنی دانه و ئیله.»

4 هه روه ها هه بوو ده یانگوت: « زیومان قهرز کردووه هه تا باجی کچگه و رەزه کاتمان بدهینه پاشا. 5 ئیستاش هه رچه نده ئیله له گوشت و خوینی یه کین و منداله کانی ئەوان و ئیله وهک یه کن، به لام ئیله زۆر له کور و کچه کاتمان ده کهین ببن به کۆیله، هه ندیک له کچه کاتمان بوونه ته کۆیله و ئیله ش هه یچ ده سه لاتیجان نییه، چونکه کچگه و رەزه کاتمان هی کهسانی دیکه ن.»

6 زۆر تووره بووم کاتیک گویم له هاواره کهیان و ئەو قسانه بوو، له بیری خۆمدا لیکم دایه وه و مشتومرم له گه له خانه دان و کار به ده سه ته کان کرد و پیم گوتن: « ئیوه سوو له برا کانتان وه رده گرن!» ئینجا کۆمه لێکی گه وره م له دژیان کۆ کرده وه و 8 پیم گوتن: « ئیله به پیتی توانامان برا جوله که کاتمان ئەوانه ی به ناجوله که کان فرۆشرا بوون کریونه ته وه، که چی ئیوه برا کانتان ده فرۆشن و پاشان به ئیله ده فرۆشریته وه!» ئینجا لال بوون و یهک وشه یان نه بوو وه لامی پنی بده نه وه.

9 گوتم: « ئەوه ی ئیوه ده یکن کاریکی باش نییه. ئایا پپووست نییه ئیوه به له خواتر سییه وه هه لسوکه وت بکه ن بۆ ئەوه ی ئەو نه ته وه ناجوله کانه ی که دوژمنمان گالته مان پنی نه که ن؟ 10 من و برا کانم و خزمه تکاره کانم به هه مان شیوه زیو و دانه و ئیله مان به قهرز داونه تی، تکایه ئیتر با واز له م سووه بهینین!
 11 هه ر ئەمرۆ کچگه و رەز و باخه زه یتوون و ماله کانیاں و یهک له سه دی

ئەو زيو و دانەوئەلە و شەرابە نوپپە و ئەو زەيتەى كە ليتان وەرگرتوون،
بۆيانى بگپرنەووە.»

12 ئەوانيش گوتيان: «دەيگەر پئنينەووە و داوايان لى ناكەين، ئاوا دەكەين
و هك ئەو هى تۆ گوتت.»

ئىنجا كاهينە كانم بانگكرد، خانەدان و كار بە دەستە كانيشم سوئند دا كە
ئەم بەلئىنە جئپە جئ بگەن. 13 پاشان پشئىنە كە مەم تە كاند و گوتم: «خودا
هەر كە سىك ئاوا بە كئىتت كە ئەم بەلئىنە نە هئىنئىتە دى، با ئاوا لە مائە كەى
و لە پەنجە كەى تە كئىراو و بە تال يئت.»

ئىنجا هەموو كۆمەلە كە گوتيان: «ئامىن» و ستائىشى يەزدانىان كرد،
كەل ئەم بەلئىنەيان پەپرەو كرد.

14 هەروەها لەو رۆژەووە كە فەرمانم پى كرا بچە پاريزگاريان لە خاكى
يەهودا، لە بىستە مەين سائەووە هەتاسى و دوو مەين سالى ئەر تە حشە سستەى
پاشا، دواز دە سائ نە مەن و نە برا كانم ئەو نانەمان نە خوارد كە بەشى
پاريزگارە. 15 بەلام پاريزگارە كانى پئشوو، ئەوانەى لە پئش مە بوون بارى
كە لىان گران كردبوو، چل شاقل زيويان* لى دەسەندن، بئجگە لە نان و
شەراب، هەروەها خزمە تكارە كانيشيان بەسەر كەلدا زال ببوون. بەلام
مەن لە ترسى خودا وام نە كرد، 16 هەروەها لە كارى ئەم شوورايە بەشدار
بووم و كئگەمان نە كرى، هەموو خزمە تكارە كانيشم لەوى لەسەر كارە كە
كۆببوونەووە.

17 هەروەها سەد و پەنجە جوله كە و كار بە دەست لەسەر خوانە كەم
بوون، لە كەل ئەوانەى لە نەتەووە كانى دەو روبرە مانەووە دەهاتن بۆ لامان.
18 رۆژانە گايەك و شەش مەپرى تايبەت و ژمارە بەك پەلەوهرم بۆ ئامادە
دەكرا، هەروەها هەموو دە رۆژ جار ئىكش برپكى زۆر لە هەموو جۆرە

* 5:15 چل شاقل زيو: نزيكەى نيو كئوگرام.

شهراییک. له گه ل هه موو ته مانه شدا داوای به شه نانی پاریزگارم نه کرد، چونکه کویلايه تيبه که له سهر ته م گه له زور گران بوو.
 19 خودايه هه رچيم بو ته م گه له کردووو بو من به چا که به بیر خوتی بهینه ره وه.

6

دژايه تيبه کانی دیکه له بنیادانه وه

1 نه وه بوو که سه نه له ت و توفییا و گه شه می عه ره بی و پاشماوه ی دوژمنه کاتمان بیستیانه وه که شوورا که م بنیاد ناوه ته وه و هیهچ که لینیکی تیدا نه ماوه، هه رچه نده هه تا ته و کاته هیشتا ده رگام له ده روازه کانداناوه ناپوو،
 2 سه نه له ت و گه شه م په یامیان بو ناردم و گوتیان: «وه ره با له یه کییک له گونده کانی ده شتی توتو پیکه وه کو بیینه وه.»

ته وان بیریان له وه ده کرده وه خراپه م له گه لدا بکن. 3 منیش چه ند نیردراوینکم بولایان نارد و گوتم: «من خه ریکی کاریکی گه وره م ناتوانم دابه زم بولاتان. بوچی کاره که بوه ستیت، دهستی لی هه لبرگم و بیه لاتان؟»
 4 جا چوار جار هه مان په یامیان بو ناردم، منیش هه مان وه لامم دانه وه.

5 پاشان بو جاری پینجه م، سه نه له ت خزمه تکاره که ی به هه مان په یامه وه نارد له لام و نامه یه کی کراوه ی به ده سه ته وه بوو، 6 تیدا نووسرا بوو:
 «له تیو نه ته وه کاندانا بیستراوه و گه شه م ده لیت، تو و جوله که کان بیر

له یاخیبون ده که نه وه، له بهر نه وه شوورا که بنیاد ده نیت. هه ره وه ها به یی ته م هه والانه ده بیته پاشایان، 7 چه ند پیغه مبه رینکیشت بو خوت پراگرتوو هه تا به ناو تورشه لیدا بانگه وازت بو بکن و بلین: «له یه هوذا پاشا هه یه!» ئیستاش ته م هه والانه به پاشا پراده گه یه نریت، ئیستا وه ره با پیکه وه راویژ بکین.»

8 منيش ئەم وه لامەم بۆ نارد: «ههچ كام له و شتانهى كه تۆ باسيان ده كهيت پرووى نه داوه، به لكو هه لبه ستراوى دلى خۆته.»

9 هه موويان هه وليان ده دا بمانترسيين و ده يانگوت، «ده ستيان له كاره كه سارد بووه ته وه و كاره كه ناكريت.»

به لام نزام كرد: «ئهى خودايه، ئيستاش ده ستم به ههيز بكه.»

10 ئيتير پرۆژنيك چوممه مالى شه مه عيائى كورى ده لايائى كورى ميه پته پيل كه له ماله كهى خوى ده سته سه ر بوو، گوتى: «با له ناو مالى خودا كو ببينه وه، له ناوه راستى په رستگادا و ده رگا كاني پيروزگا دا بجهين، چونكه بۆ كوشنت ديين، به شه و ديين بتكوژن.»

11 منيش گوتم: «ئايا پياوئيكى وهك من هه لدت؟ ئايا كه سىكى وهك من ده چيته ناو په رستگاو هه تا برييت؟ ناچه ژوو ره وه!»¹² بوم ده ركه وت كه خودا نه ياردو وه، به لكو به درۆ پيشبيني له سه ر من كردو وه، چونكه توفيا و سه نه له ت به كريان گرتبوو.¹³ به كرى گيرابوو هه تا بمترسیينت و تاوا بكه م و گونا هبار بم، ئينجا به وه ناوم بزريين و ئابرووم بيهن.

14 ئهى خوداي من، به گويزه ي ئەم كرده وانەيان توفيا و سه نه له ت له بير بيت، هه روه ها نو عه دياى پيغه مبه ره ژن و پاشماوه ي ئەو پيغه مبه رانه ي كه ده مترسیين! ¹⁵ شوورا كه له بيست و پينجى ئه لول ته واو بوو، به ماوه ي په نجا و دوو پرۆژ.

ته واو كردنى شوورا كه

16 كاتيك هه موو دوژمنه كاتمان بيستان، هه موو نه ته وه كاني ده ورو به رمان ترسان و متمانه يان به خويان نه ما، زانبيان كه ئەم كاره له لايەن خودامانوه كراوه.

17 هه روه ها له و پرۆژانه دا زوربه ي خانه دانه كاني يه هودا نامه يان بۆ توفيا ده نارد و له توفيا شه وه بۆ ئەوان ده هاته وه،¹⁸ چونكه زور له

يهودا هاوپه يمانی بوون، له بهر ته وهی ته و زاوای شه خه نه یای کوری
 ئاره ح بوو، يه هو خانانی کوريشی کچی مه شولامی کوری به ره خيای هيئابوو.
 19 ههروه ها له بهر ده ممداسيان له کاره چا که کانی ته و ده کرد و قسه کانی
 ميان بوی ده گپراهه وه. ئينجا توفيا چهنده نامه يه کی نارد بو ته وهی بمترسينيت.

7

1 ته وه بوو که شوورا که بنياد نزاوه و ده رگا کانم دانا، ده رگاوان و
 گورانيبيژ و ليفيه کان داتران. 2 فه رمانم کرد حه نانی برام و حه نه نیای
 سه رۆکی قه لاکه سه رپه رشتی توره ليم بکن، چونکه حه نه نيا پياوینکی
 ده ستپاک بوو، له وانی دیکه زیاتر له خودا ده ترسا. 3 پيم گوتن:
 «هتا خور گهرم نه يیت، نايیت ده روازه کانی توره ليم بکرينه وه. ده بی
 ده رگاوانه کان پيش رويشتيان ده رگا کان داخه ن و شمشيره یان ليیده ن.
 ههروه ها هه نديک دايشتووانی توره ليم بکرينه پاسه وان، هه نديکان له
 شويی پاسه وانی دياریکراوی خویان و هه نديکيشيان به رامبه ری ماله که ی
 خویان.»

ته وانه ی له راپيچکراوی گه راونه ته وه

4 شاره که به رفراوان و گه وره بوو، گه ليکی که ميش له ناويدا بوو،
 هيشتا ماله کان بنياد نه ترا بوون. 5 ئيتر خودا خستيه دلوه وه که خانه دان
 و کاربه ده ست و گه ل کوبه که مه وه بو تومارکردنی ره چه له کيان، جا
 توماری ره چه له کلامی ته وانه م دوزيه وه که يه که م جار له راپيچکراوی
 گه رابوونه وه، بينم ته مه ی تيدا نووسراوه:

6 ته مانه ش خه لکی هه ريمه کن، ته وانه ی له راپيچکراوی گه رانه وه،

ته وانه ی نه بو خودنه سری پاشای بابل راپيچی کردبوون) ته وان گه رانه وه
 توره ليم و يه هودا، هه ريه که بو شاروچکه که ی خوی. 7 ته وانه ی له گه ل

زروبابل هاتنه‌وه، یه‌شوع، نه‌حمیا، عه‌زه‌ریا، ره‌عه‌میا، نه‌حه‌مانی،
مۆرده‌خای، بیلشان، میسپه‌ره‌ت، بیگقه‌ی، نه‌حوم و به‌عه‌نا،)

ژماره‌ی پیاوانی گه‌لی ئیسرائیل:

- 8 نه‌وه‌ی په‌رعۆش، دوو‌هه‌زار و سه‌د و چه‌فتا و دوو؛
- 9 نه‌وه‌ی شه‌فه‌تیا، سیّ سه‌د و چه‌فتا و دوو؛
- 10 نه‌وه‌ی ئاره‌ح، شه‌ش سه‌د و په‌نجا و دوو؛
- 11 نه‌وه‌ی په‌حه‌ت‌مۆتاب له‌ نه‌وه‌ی یی‌شوع و یۆتاب، دوو‌هه‌زار و
هه‌شت سه‌د و هه‌ژده؛
- 12 نه‌وه‌ی ئیلام، هه‌زار و دوو سه‌د و په‌نجا و چوار؛
- 13 نه‌وه‌ی زه‌تو، هه‌شت سه‌د و چل و پینج؛
- 14 نه‌وه‌ی زه‌کای، چه‌وت سه‌د و شه‌ست؛
- 15 نه‌وه‌ی به‌نوی، شه‌ش سه‌د و چل و هه‌شت؛
- 16 نه‌وه‌ی بی‌قه‌ی، شه‌ش سه‌د و بیست و هه‌شت؛
- 17 نه‌وه‌ی عه‌زگاد، دوو‌هه‌زار و سیّ سه‌د و بیست و دوو؛
- 18 نه‌وه‌ی ئە‌دۆنیقام، شه‌ش سه‌د و شه‌ست و چه‌وت؛
- 19 نه‌وه‌ی بیگقه‌ی، دوو‌هه‌زار و شه‌ست و چه‌وت؛
- 20 نه‌وه‌ی عادین، شه‌ش سه‌د و په‌نجا و پینج؛
- 21 نه‌وه‌ی ئاتپۆر له‌ چه‌زقییا، نه‌وه‌د و هه‌شت؛
- 22 نه‌وه‌ی حاشوم، سیّ سه‌د و بیست و هه‌شت؛
- 23 نه‌وه‌ی یی‌سای، سیّ سه‌د و بیست و چوار؛
- 24 نه‌وه‌ی حاریف، سه‌د و دوازده؛
- 25 نه‌وه‌ی گبعۆن، نه‌وه‌د و پینج.
- 26 پیاوانی بی‌ت‌له‌حم و نه‌تۆفا، سه‌د و هه‌شتا و هه‌شت؛
- 27 پیاوانی عه‌ناتۆت، سه‌د و بیست و هه‌شت؛
- 28 پیاوانی بی‌ت‌عه‌زماقیت، چل و دوو؛

29 پیاوانی قیریته یه‌عاریم، که‌فیرا و بئیرۆت، چه‌وت سه‌د و چل و سی؛

30 پیاوانی رامه و گه‌فه‌ع، شه‌ش سه‌د و بیست و یه‌ک؛

31 پیاوانی میخماس، سه‌د و بیست و دوو؛

32 پیاوانی ییت‌ئیل و عای، سه‌د و بیست و سی؛

33 پیاوانی نه‌بۆکه‌ی دیکه، په‌نجا و دوو؛

34 پیاوانی ئیلامه‌که‌ی دیکه، هه‌زار و دوو سه‌د و په‌نجا و چوار؛

35 پیاوانی حاریم، سی سه‌د و بیست؛

36 پیاوانی ئه‌ریحا، سی سه‌د و چل و پینج؛

37 پیاوانی لۆد، حادید و تۆتۆ، چه‌وت سه‌د و بیست و یه‌ک؛

38 پیاوانی سه‌ناتا، سی هه‌زار و تۆ سه‌د و سی.

39 کاهینه‌کان:

نه‌وه‌ی یه‌دایا له‌ بنه‌ماله‌ی ییشوع، تۆ سه‌د و چه‌فتا و سی؛

40 نه‌وه‌ی ئیمیر، هه‌زار و په‌نجا و دوو؛

41 نه‌وه‌ی په‌شخور، هه‌زار و دوو سه‌د و چل و چه‌وت؛

42 نه‌وه‌ی حاریم، هه‌زار و چه‌فده.

43 لیشیه‌کان:

نه‌وه‌ی ییشوع له‌ نه‌وه‌ی قه‌دمییل، له‌ نه‌وه‌ی هۆده‌فیا، چه‌فتا و چوار.

44 گۆرانیبیره‌کان:

نه‌وه‌ی ئاساف، سه‌د و چل و هه‌شت.

45 ده‌رگاوانه‌کان:

نه‌وه‌کانی

شه لوم، ئاثير، تهلون، عه قوف، حه تيتا و شوفاي، سهد و سي و هه شت.

46 خزمه تكاراني په رستگا:

نهوه كاني

چيحا، حه سوفا، ته باعوت،

47 قيرؤس، سيعا، پادون،

48 له فانا، حه گابا، شه لمي،

49 حانان، گيديل، گه حهر،

50 په ثايا، ره چين، نه قودا،

51 گه زام، عوزه، پاسيهح،

52 يسهي، مه عونيم، نه فوسيم،

53 به قبوق، حه قوفا، حه رحور،

54 به چلوت، مه حيدا، حه رشا،

55 به رقوس، سيسرا، ته مهح،

56 نه چيهح و حه تيفا.

57 نهوهي خزمه تكاره كاني سليمان:

نهوه كاني

سوتهي، سؤفه رت، په ريذا،

58 به علا، ده ركون، گيديل،

59 شه فه تيا، حه تيل، پوخه رت هه چه فايم و تامون.

60 سه رجه م خزمه تكاراني په رستگا و نهوه كاني خزمه تكاراني سليمان،

سي سهد و نهوه د و دوو بوون.

61 نه مانهش نه وانان كه له شاروچكه كاني تيل مه لهح، تيل حه رشا،

كه روف، نه دون و ئييره وه سه ركه وتن، به لام نه يانتواني پيناسه ي بنه ماله

وره‌چه‌له‌یکان دیاری بکه‌ن که له نه‌وه‌ی ئیسرائیلین:

62 نه‌وه‌کانی

ده‌لایا و توفییا و نه‌قودا، شەش سەد و چل و دوو.

63 له کاهینه‌کانیش:

نه‌وه‌کانی

خۆفەیا، هەقۆچ و بەرزێلە، که چۆکی بەرزێلەیی گلعادی هینا و ناوی ئەوی لیترا.

64 ئەمانە بەدوای ڕه‌چه‌له‌گامه‌کانی‌اندا گه‌ران، به‌لام

نەدۆززانەوه، له‌بەر ئەوه له کاهینی قەده‌غه‌ کران.

65 پارێزگاره‌که‌ یی گوتن که نایت له‌ خواردنه

هه‌ره‌په‌رۆزه‌کان بخۆن هه‌تائەو کاته‌ی کاهینیک بو‌ئوریم و

تومیم* داده‌نریت.

66 هه‌موو کۆمه‌له‌که‌ پیکه‌وه‌ چل و دوو هه‌زار و سی

سەد و شەست که‌س بوون، 67 جگه‌ له‌ خزمه‌تکار و

کاره‌که‌ره‌کانیان که‌ حه‌وت هه‌زار و سی سەد و سی و

حەوت که‌س بوون، هه‌روه‌ها دوو سەد و چل و پینج

گۆرانپێژی پیاو و ژنیان هه‌بوو. 68 حه‌وت سەد و سی و

شەش ئەسپ، دوو سەد و چل و پینج هیستر، 69 چوار

سەد و سی و پینج و شتر، شەش هه‌زار و حه‌وت سەد و

یەست گۆپدیرێ هه‌بوون.

* 7:65 دوو بەردی گرانبه‌ها بوون، له‌ کاتی پرێاردان بو‌زانینی خواستی خودا به‌کارهێنراون،

بروانه‌ ده‌رچوون 28:30 و یه‌که‌م ساموئیل 12-23:9. † 7:68 بروانه‌ عه‌زرا 2:66.

70 هه نديک له گه وره ی بنه ماله کان به خشينيان بو کاره که پيشکه ش کرد. پاريزگار هه زار دره هم † زيري به گه نجينه و په نجا تاس S و پينج سهد و سی کراسی به کاهينه کان به خشی. 71 هه نديکيش له گه وره ی بنه ماله کان به خشينيان دايه گه نجينه ی به پروه بردنی کاره که، بیست هه زار دره می زيړ و دوو هه زار و دوو سهد* مه نای زيو. 72 نه وه ی پاشماوه ی گدل به خشينيان، بیست هه زار دره می زيړ، دوو هه زار مه نای زيو، له گه ل شه ست و هه وت کراس بو کاهينه کان. 73 کاهين، ليشی، ده رگاوان، گورانبيژ و خزمه تکارانی په رستگا، له گه ل هه نديک که سی دیکه و پاشماوه ی ئيسراييليه کان له شاروچکه کانيان نيسته جي بوون. کاتيک مانگی هه وت هات، نه وه ی ئيسرائيل له شاروچکه کانی خويان بوون.

8

عه زرا ته ورات ده خو نيته وه

1 ئينجا هه موو گدل وهک يهک که س له گوره پانه که ی به رده م ده روازه ی ئاودا کوبوونه وه و به عه زرای ماموستای ته وراتيان گوت، په پرتوکی ته وراتی موسا به نيته که يه زدان فه رماني پي کردبوو بو ئيسرائيل. 2 ئيتر له پروري يه که می مانگی هه وت عه زرای کاهينش په پرتوکی ته وراتی هيئا به رده م کومه له که، ژن و پياو و هه موو نه وانه ی به تيگه يشته وه گوئی ده گرن. 3 له به يانويه وه هه تا نيوه پرو، له به رده م

† 7:70 هه زار دره هم: نزيکه ی 8,5 کيلوگرام.

§ 7:70 کاهين هم تاسانه ی بو پرژاندنی خو پي قوربانی به کارده هينا، وهک هيمايک بو که فاره ی گونا هه کانی خه لک. بروانه ده رچون 29:20 و زه که ریا 9:15؛ 14:20 و عيبرانيه کان

* 7:71 نزيکه ی 1،2 ته نی زيو. 9:13

گۆرپانه كەي پيش دەروراهى ئاۋ، بۇ ژن و پياۋ و تىگەشتىۋان خويندېيەۋە، ھەموو گەلىش گۆيان بۇ پەرتوۋكى تەورات شىل كىرەبۇۋ.

⁴ ەزراي مامۇستاي تەورات لەسەر ئەۋ دوۋانگەيە راۋەستا كە بۇ ئەۋ كارە لە دار دروستكرابوۋ، مەتيسيا و شەمەع و ەنايا و ئوريا و حيلقيا و مەعسىياھو لەلاي راستيەۋە راۋەستان و لەلاي چە پيشيەۋە پەدايا و ميشائىل و مەلكيا و حاشوم و ەشەدانا و زەكەريا و مەشولام راۋەستان.

⁵ ەزرا پەرتوۋكە كەي لەبەرچاۋى ھەموو گەل كىرەۋە، چونكە لە سەرۋى ھەموو گەلەۋە بوۋ، كە پەرتوۋكە كەي كىرەۋە ھەموو گەل ھەستەنە سەرپى. ⁶ ەزرا ستايشى يەزدانى پەرورەدگارى گەورەي كىرە، ھەموو گەلىش دەستيان بەرزكەدەۋە و ەۋەلاميان دايەۋە: «ئامىن! ئامىن!» كىرەتۇشيان بۇ يەزدان برد و سەريان خستە سەر زەۋى.

⁷ لىقىيەكان كە لە يىشوع، بانى، شىرىقىيا، يامىن، ەقوف، شەبەتەي، ھۇديا، مەعسىياھو، قەلىتا، ەزەريا، يۇزافاد، خانان و پەلايا پىكەتوبون، تەوراتيان بۇ گەل پروون دەكەدەۋە و گەلىش لەۋى راۋەستابون. ⁸ بە پروونى پەرتوۋكى تەوراتى خودايان خويندەۋە، و اتاكەيان لىكدايەۋە بۇ ئەۋەي گەل لەۋە تىگات كە دەخوينرايەۋە.

⁹ پاشان نهحه ميا كە پارىزگار بوۋ لەگەل ەزراي كاھىن و مامۇستاي تەورات و ئەۋ لىقىيەنەي گەليان تىدەگەياند بە ھەموو گەلى گوت: «ئەمىر پۇرۇشكى پىرۇزە بۇ يەزدانى پەرورەدگارتان، لەبەر ئەۋە شىۋەن مەگپىن و مەگپىن.» لەبەر ئەۋەي ھەموو گەل كاتىك گۆيان لە وشەكانى تەورات بوۋ، گىابون.

¹⁰ ئىنجا نهحه ميا پىي گوتن: «برۇن و خواردنى چەور بىخۇن و خواردنەۋەي شىرىن بىخۇنەۋە و بەشى ئەۋانەش بىپىن كە بۇيان ئامادە

نه كراوه. ئەمڕۆ پیرۆزه بۆ یەزدانمان، دلتهنگ مەبن، چونكه خوشی یەزدان هیزتانه.»

11 لیثیه کانیسه هه موو گه لیان هیور ده کرده وه و ده یانگوت: «پیدهنگ بن، چونكه ئەمڕۆ پیرۆزه، دلتهنگ مەبن.»

12 پاشان هه موو گه ل چون بۆ ئەوهی بختۆن و بختۆنه وه، به شه خواردن بنێرن و ئاههنگی گه و ره بگێرن، چونكه له ووشانه تیگه یشتن كه قیر کران.

13 له پۆزی دووهم گه و ره ی ببه ماله کانی هه موو گه ل و کاهین و لیثیه کان له لای عه زرای مامۆستای ته ورات کۆبوونه وه بۆ ئەوهی په یامی ته وراتیان تیگه یه نیت. 14 جا بینیان له و ته وراته ی که یەزدان له سه ر ده ستی موسا فه رمانی پێ کردووه، نووسراوه که نه وهی ئیسرائیل له کاتی جه ژندا* که پرئشین ده بن، له مانگی هه وت، 15 پۆیسته له ناو هه موو شارۆچکه کانیا و له ئورشه لیدا بانگه واز بکه ن و بلین: «بچنه ده ره وه بۆ چیاکان و چلی زه یتوون و زه یتوونی کیوی و مۆرد† و دار خورما و داری گه لادار به ینن بۆ دروستکردنی که پر،» هه ره وک نووسراوه.

16 جا گه ل پۆیشتن و هینایان و که پریان بۆ خویان دروستکرد، هه ره یه که و له سه ر بانی ماله که ی و له ناو هه وشه کانیا و هه وشه کانی مالی خودا و گۆره پانه که ی ده روازه ی ئاو و گۆره پانه که ی ده روازه ی ئەفرایم. 17 هه موو ئەو کۆمه له ی له پاپچکرایی گه رابوونه وه که پریان دروستکرد و له ناو که پردا داینشتن. له سه رده می یه شوعی کوری نونه وه هه تا ئەو پۆزه نه وهی ئیسرائیل ئاههنگی گه و ره و شکۆداری له و جوړه یان نه گێرابوو.

* 8:14 جه ژن: مه به ستی له جه ژنی که پره شینه یه. بروانه لیثیه کان 33:23-36.

† 8:15 مۆرد: داریکه گه لاکانی بریقه داره و سه وزیکی توخه، گوئی سپی ده گریت و بۆنی خوشه، له بیت له حم و هه برۆن هه یه. ئیستا له پۆزه لات پێ ده گو تریت ئاس.

18 پوژ له‌دوای پوژ عه‌زرا له په‌رتووکي ته‌وراتي خودای ده‌خوینده‌وه، له پوژي يه‌که‌مه‌وه هه‌تا پوژي کو‌تايي. هه‌وت پوژ جه‌ژنيان گي‌پا و له پوژي هه‌شته‌مدا به‌پي پو‌پوره‌سم ئاهه‌نگي کو‌تايي‌پي‌پي‌نان بوو.

9

دانپيداناي گه‌ل به‌گوناهه‌کانيان

1 له بيست و چواري ئەم مانگه‌دا نه‌وه‌ي ئيسرائيل کو‌بوونه‌وه، به‌پوژوو و جلو‌به‌رگي گوش* و سه‌ري تو‌زاو‌پيه‌وه. 2 ئە‌وانه‌ي له‌په‌چه‌له‌کي ئيسرائيل بوون له‌هه‌موو په‌چه‌له‌که‌ بيگانه‌کان جيا بوونه‌وه و پراوه‌ستان و دانيان به‌گوناهه‌کانی خو‌يان و تاوانه‌کانی باو‌با‌پيرانيان نا. 3 له شو‌ينه‌کانی خو‌ياندا پراوه‌ستان و چاره‌که‌ پوژيک له‌په‌رتووکي ته‌وراتي يه‌زدانی په‌روه‌ردگاريان خوینده‌وه، چاره‌که‌ پوژيکيش دانيان به‌گوناهه‌کانيان ده‌نا و کپ‌توشيان بو يه‌زدانی په‌روه‌ردگاريان ده‌برد. 4 له‌سه‌ر پي‌لي‌کانه‌که‌ي ليثيه‌کان، ييشوع، باني، قه‌دمييل، شه‌فه‌نيا، بون‌ي، شي‌ريثيا، باني و که‌ناني پراوه‌ستان و به‌ده‌نگي به‌رز هاواريان بو يه‌زدانی په‌روه‌ردگاريان کرد. 5 له ليثيه‌کان، ييشوع، قه‌دمييل، باني، شه‌فه‌نيه‌يا، شي‌ريثيا، هو‌ديا، شه‌فه‌نيا و په‌ته‌حيا، گو‌تيان: «هه‌ستن و ستايشي يه‌زدانی په‌روه‌ردگارتان بکه‌ن که‌له‌زه‌له‌وه‌يه و هه‌تاهه‌تايه.»

«با ناوي شکو‌دارت به‌ره‌که‌تدار بيت، به‌رزه به‌سه‌ر هه‌موو به‌ره‌که‌ت و ستايشي‌که‌وه. 6 تو‌خوت به‌ته‌نبا يه‌زدانيت. تو‌ئاسمانت دروستکرد، ئاسماني ئاسمانه‌کان و هه‌موو هيژه‌کانيان، زه‌وي و هه‌موو ئە‌وه‌ي له‌سه‌ريه‌تي، ده‌رياکان و هه‌موو ئە‌وه‌ي که‌تپياندايه. تو‌ژيان به‌هه‌موويان ده‌ده‌يت و هيژه‌کانی ئاسمان کپ‌توشت بو‌ده‌بن.

* 9:1 وه‌ک هيمای توبه‌کردن جلو‌به‌رگان له‌گوش دروستکردوه و له‌به‌ريان کردوه.

7 «تۆ يه زدانى پهروهردگاريت، كه ئه برامت هه لبرارد و له ئوروى كلدانييه كانه وه ده رتهينا و ناوت نا ئيبراهيم. 8 بينيت له بهرده مى تۆ دلسۆزه، په يمانت له گه لى به ست، كه خاكي كه نعانى و حيتى و ئه مۆرى و پريزى و يه بوسى و گرگاشييه كانى بده يتى، بیده يته نه وه كهى، ئينجا به لئنه كهى خۆت هينايه دى، چونكه تۆ راستودروستيت.

9 «تۆ زه ليلي باوباپيرانى ئيمهت له ميسر بينى و گویت له هاواريان بوو له لای دهريای سوور†. 10 نيشانه و په رجوت‡ له دژى فيرعه ون و هه موو كاربه دهسته كانى و گه لى خا كه كهى كرد، چونكه زانيت ميسر ييه كان زۆريان ليكردن. جا ناويكت بۆ خۆت دروست كرد وهك ئه وهى ئه مرۆ هه يه. 11 ده ريا كهت له بهرده مياندا شق كرد تاوه كو به ناو ده ريا كه به سهر وشكانيدا پيهرينه وه، راونه رانى ئه وانيشت فرديايه ناو قوولا پيه وه، وهك به رد يك له ناو ئاوه به هيزه كان. 12 به رۆژ به ستوونى هه ور پريت نيشان دان، به شه ويش به ستوونى ئاگر، هه تا ئه و ريگايه يان بۆ پروناك بكه يته وه كه پييدا ده رۆن.

13 «له سهر شاخى سينا دابه زيت و له ئاسمانه وه له گه لياندا دوايت. حوكمه ريك و فيركردنه راست و فهرز و فه رمانه باشه كانت دانى. 14 رۆژى شه ممه ي پيرۆزت پي ناساندن، له سهر ده ستى موساى خزمه تكارت فه رمان و فهرز و فيركردنه كانت دانى. 15 له برسيتيياندا له ئاسمانه وه نانت دانى، له تينو و پيشياندا له تاشه به رده وه ئاوت بۆ ده رهينان و فه رمانت پيدان كه بچنه ناو ئه م خا كه و به ميرات وه ريگرن، كه سويندت خوارد بوو بيانده يتى.

16 «به لّام ئه وان، واته باوباپيرامان له خۆبايى و كه لله ره ق بوون

† 9:9 عيبرى سوف واته (زه ل). ده شيت مه به ست له ده ربايى سوف بيت، ئه و ده ربايه بيت كه ده كو يته سه رووى باكوورى كندهاوى سويسى ئه مرۆ، به لّام له ده قى يۆنانى په يمانى نوئى هه ر به ده ربايى سوور نووسراوه. بروانه عيبرانييه كان 11:29. ‡ 9:10 په رجوو: موغيزه.

و گوڤيان له فه رمانه کانت نه گرت. ¹⁷ په تيان کرده وه گوڤ بگرن و په رجوه کاني تويان وه پير خوږيان نه هينايه وه که بوت کردن، که لله په قبيان کرد و له کاتي يا خيپوونه که ياندا سه روږگان به سر خوږيانه وه دانا تا کو بگه پرينه وه سر کوږيلايه تيبه که يان. به لام تو خودايه کي ليپورده و ميره بان و به به زه بيت، پشوودر ټريت، خوښه و يستی نه گورت زوره. تو وازت لي نه هينان، ¹⁸ ته نانه ت کاتيک که په بکه ريږکي له قالب دراوی گوږه که يان دروستکرد و گوتيان: ”نه مه خودا و نه ده که تانه، نه وهی شيوهی له ميسر ده رهيئا!“ يان کاتيک چه ندين کفري گوره يان کرد. ¹⁹ «به لام تو به به زه يه زوره که ت له چوله وانی وازت لي نه هينان،

به روژ ستونه هه ووره که له سريان لا نه چوو بو ته وهی ريږگان پيشان بدات، به شه ویش ستونه تا گره که تا کو ته و ريږگايه رووناک بکاته وه که پييدا ده روږن. ²⁰ روږحه چا که کهی خوشت پيدان بو فيرکردنيان و مهنی خوشت له ده میان نه گرت هه و تاوت پيدان بو تينو و پتيان. ²¹ چل سال له چوله وانی به خيوت کردن و له هيچيان که م نه بوو، جله کانيان دانه رزا و پييه کانيان نه تاوسا.

²² «پاشايه تي و گه لانت پيدان به سر هه ريږه کاند دابه شت کردن، خاکی سيحوني پاشای حه شبون، هه روه ها خاکی عوږگي پاشای باشانيان داگير کرد. ²³ کوره کاني ته و انت وه ک ته ستيړه کاني تا سمان زور کرد و ته و انت هينا ته و خا کهی که به باو پيرانيان فهرموو: ”وه رنه ناو پيه وه داگيري بکن.“ ²⁴ ئينجا کوران هاتن و ده ستیان به سر خا که که دا گرت، توش که نعا نييه کاني دانيشتواني خا که که ت له به رده مياندا زه ليل کرد، پاشا کاني و گه له کانيت دايه ده ست ته وان، هه تا ته وه يان پي بکن که پييان باشه. ²⁵ چند شاريکي قه لابه ند و زه وي به پيتيان گرت؛ ماليان داگير کرد که پر بوو له هه موو جوړه شتيکي باش، بيري هه لکه نراو، په زه ميو، په زي زه يتون و داری به رداری زور. ئينجا هه تا

تۆر و قه‌له‌و بوون خواردیان و چئۆریان له‌ چاکه‌ی زۆری تۆ وه‌رگرت.
 26 «به‌لام یاخی بوون و لیت هه‌لگه‌رانه‌وه و پشتیان له‌ فیرکردنه‌کانی

تۆ کرد. پێغه‌مبه‌ره‌کانی تۆیان کوشت، ئەوانه‌ی ئاگاداریان کردنه‌وه
 هه‌تا بیانگه‌ریننه‌وه لای تۆ، چه‌ندین کفری گه‌وره‌یان کرد. 27 ئیتیر
 ئەوانت دایه‌ ده‌ست دوژمنه‌کانیان، ئەوانیش سته‌میان لیکردن. کاتیکی
 له‌ ته‌نگانه‌دا بوون هاواریان بۆ کردیت، تۆش له‌ ئاسمانه‌وه گویت لێ
 بوو، جا به‌ پێی به‌زه‌بیه‌ زۆره‌که‌ت چه‌ند رزگارکه‌ریکت پێدان، که‌ له
 ده‌ست دوژمنانیان رزگاریان کردن.

28 «کاتیکی هه‌سه‌نه‌وه، گه‌رانه‌وه بۆ ته‌نجامدانی خراپه‌ له‌ به‌رده‌می
 تۆ، تۆش له‌ ناو ده‌ستی دوژمنه‌کانیان وازت لێ هێنان هه‌تا به‌سه‌ریاندا
 زال بن، جا گه‌رانه‌وه و هاواریان بۆت کرد، تۆش له‌ ئاسمانه‌وه گویت
 لێ بوو، زۆر جار به‌ پێی به‌زه‌بیه‌که‌ت فریایان که‌وتیت.

29 «ئاگادارت کردنه‌وه هه‌تا بیانگه‌ریننه‌وه سه‌ر فیرکردنه‌کانت.
 به‌لام ئەوان له‌ خۆبایی بوون و گویان له‌ فه‌رمانه‌کانت نه‌گرت و له‌ دژی
 حوکه‌م کانت گوناهیان کرد، که‌ له‌ باره‌بانه‌وه فه‌رموت: ”ئه‌وه‌ که‌سه‌ی
 په‌یره‌ویان بکات، به‌هۆیانه‌وه ده‌ژینت.“ ئەوان که‌له‌ره‌قانه‌ پشتیان تی
 کردیت و ملیان په‌قکرد و گویان نه‌گرت. 30 تۆ سالاتیکی زۆر له‌ گه‌لیان
 پشوو درێژ بوویت و به‌ رۆحی خۆت و له‌ رینگه‌ی پێغه‌مبه‌ره‌کاتته‌وه
 ئاگادارت کردنه‌وه، به‌لام گویان نه‌گرت، تۆش ئەوانت دایه‌ ده‌ستی
 گه‌لانی دراوسێ. 31 به‌لام له‌ به‌ر به‌زه‌بیه‌ زۆره‌که‌ت کۆتاییت پێ
 نه‌هێنان، وازت لێ نه‌هێنان، چونکه‌ تۆ خودایه‌کی میهره‌بان و به‌ به‌زه‌بیت.
 32 «ئێستاش ئە‌ی خودای ئێه، خودای مه‌زنی به‌ توانا و به‌ سام،
 که‌ په‌یمانی خۆشه‌وێستییه‌که‌ت ده‌به‌یته‌سه‌ر، با به‌لاته‌وه که‌م نه‌ییت
 هه‌موو ئە‌وه‌ ناخۆشبیانه‌ی که‌ توشمان بووه، توشی پاشا و رابه‌ره‌کائمان
 بووه، توشی کاهین و پێغه‌مبه‌ره‌کائمان بووه، توشی باوباپرائمان و هه‌موو

گه له كهت بووه، له ماوهی پاشایهتی پاشاكانی ناشوره وه ههتا ته مرۆ. 33 له هه موو ته وهی به سه رمان هاتوه تو راستودروستیت، چونكه تو دلسوزیت ته نجام دا، ئیتهش خراپه. 34 پاشا و سه ركرده و كاهین و باوباپیرانمان کاریان به فیركردنه كهت نه كرد و گوپیان نه دایه ته و فه رمان و یاسایانهی كه تاگادارت كردنه وه تاكو جیبه چیی بكن. 35 ته نانهت له پاشایهتییه كهی خویمان و له و چا كه زورهی تو كه داته ته وان له و خا كه فراوان و به پیتتهی كه خستته به رده میان، خزمهتی تو یان نه كرد و له كرده وه خراپه كانیان نه گه پرانه وه.

36 «ته مرۆ ئیته كو یله ن ته و خا كهش كه داوته به باوباپیرانی ئیته ههتا له به رو بووم و خیروبیره كهی بخۆن، ته وه تا ئیته كو یله ن له سه ری. 37 له بهر گونا هه كانمان به رو بوومه زوره كه شی بو ته و پاشایانه یه كه له سه ر ئیته داناره، كه به سه ر خویمان و ئاره له كانماندا زالن، به پیی ئاره زووی خویمان. ئیتر ئیته له ته نگانه یه كی گه و ره داین.

په یمانی خهلك

38 «له بهر هه موو ته مانه، ئیته په یمانتیک ده به ستین و ده ینووسینه وه، پابه ر و لیقی و كاهینه كانیشمان موری ده كه ن.»

10

1 ته وانیهی موریان كرد:

نهحه میای پاریزگار كوری هه خه لیا.

سدقیاء، 2 سه رایا، عه زه رایا، یه رمیا،

3 په شعور، ته مه رایا، مه لكیا،

4 هه توش، شه فه نیا، مه لوخ،

5 حاریم، مه ریچوت، عۆبه دیا،

6 دانىال، گىنەتون، باروخ،

7 مەشولام، ئەبىيا، ميامىن،

8 مەھەزىياھو، بىلگەي و شەمەعيا.

ئەمانە كاهىنەكان بوون.

9 لىئىقىيە كانىش:

يېشوعى كورى ئەزەنيا، بەنوى لە نەوى حىناداد و قەدمىيل و

10 ھاوکارە كانىان: شەفەنيا،

ھۇدىيا، قەلىتا، پەلایا، حانان،

11 مىكا، پەھوڧ، ھەشەفيا،

12 زەكور، شىرئىقىيا، شەفەنيا،

13 ھۇدىيا، بانى و بەنىنو.

14 رابەرە كانى گەل:

پەرعوش، پەھەت مۇئاب، ئىلام، زەتوا، بانى،

15 بوئى، ھەزگاد، بېقەي،

16 ئەدۇنيا، بېگقەي، عادىن،

17 ئاتېر، ھەزقىيا، ھەزور،

18 ھۇدىيا، ھاشوم، بېساي،

19 ھارىف، ھەناتوت، تېقاي،

20 مەگپىعاش، مەشولام، ھىزىر،

21 مەشېزەبىل، سادوق، يەدووع،

22 پەلەتيا، حانان، ھەنایا،

23 ھۇشېيەع، ھەنەنيا، ھەشوف،

24 ھەلۇھىش، پىلحا، شۇقىق،

25 پەھوم، ھەشەفنا، مەعسىياھو،

26 ئەخىيا، حانان، عانان،

27 مەلوخ، ھارىم و بەھەنا.

28 «پاشماوهی گه لیش که له کاهین، لیفی، دهرگاوان، گورانیپیز و خزمه تکارانی په رستگا پیکهاتون، ههروهها هه موو نه وانه ی له پیناو ته وراتی خودا خویمان له گلاوییه کانی گهلانی دراوسی جیا کردووه ته وه، له گهل ژنه کانیان و هه موو کور و کچه کانیان که زانین و تیگه یشتیان هه یه، 29 نه مانه ئیستا ده چنه پال برا کانیان، خانه دانه کانیان، دینه ناو نه فرهت و سویند خوار دتیک که به پی ته وراتی خودایان برؤن، نه وهی به دهستی موسای بندهی خودا پینداون، هه موو فه رمانه کانی یه زدانی په روه ردگارمان و حوکم و فه رزه کانی به جیبین و په پرهوی بکه ن.

30 «ههروهها کچمان نادهینه گهلانی خا که که و کچیشیان لی ناهینین بو کورمان.

31 «کاتییک گهلانی دراوسی که لوپهل و هه ر خورا کیک له رؤزی شه ممه دا بهین بو فروشتن، لییان ناکرین، نه له رؤزی شه ممه دا و نه له رؤزی پیروز. ههروهها هه ر ههوت سال جاریک زه وویه کاتمان به به یاری به جیده هیلین و له قه رزه کانی شمان خو شده بین.

32 «جیبه جیکردنی نه و فه رمانه به سه ر خو ماندا ده سه پینین که سالانه سی یه کی شاقلیک بجهینه نه ستوی خو مان بو خزمه تی مالی خودامان:

33 بو نانی ته رخانکراو؛ بو پیشکه شکراوی دانه ویله ی به رده وام و قوربانی سووتاندنی به رده وام؛ بو پیشکه شکراوه کانی شه ممه و سه ره مانگ و جه ژنه کان؛ بو پیشکه شکراوه پیروزه کان؛ بو قوربانیه کانی گونا ه بو که فاره تی ئیسرائیل و بو هه موو خزمه ته کانی مالی خودامان.

34 «ههروهها ئیه ی کاهین له گهل لیقییه کان و گهل تیروپشکان کرد که سالانه له کاتی دیاریکراودا هه ر بنه مال به ک دار بو مالی خودا که مان بهینت، بو نه وهی ههروهک له ته وراتدا نو سراه له سه ر قوربانگی یه زدانی په روه ردگارمان بسووتینریت.

35 «ههروهها بو هینانی یه که مین به ره می خا که که مان و یه که م به ری

هه موو دره ختيكي ميوه سال به سال بو مالي يه زدان.

36 «له گهل كوري توبه ره و توبه ره ي هه موو نيړينه يه كي تازه له كانمان، هه روهك له ته وراتدا نووسراوه، له گهل توبه ره ي مانگا و مه ره كانمان هه تا بيانين بو مالي خودا كه مان بو ته و كاهينانه ي كه له مالي خودا كه مان خزمهت ده كن.

37 «هه روه ها يه كه مين هه وير و پيشكه شكر اوي دانه ويله مان و بهروبوومي هه موو داريك و شه راب و زه يت بو كاهينه كان ده هين بو ناو ژوره كاني مالي خودا مان. هه روه ها ده يه كي بهروبومه كانمان بو ليقيه كان ده يت، چونكه ته وه ليقيه كان كه ده يه ك له هه موو ته و شاروچكانه كو ده كه نه وه كه يمه تياندا كار ده كه ين. 38 كاهينيكي نه وه ي هارون له گهل ليقيه كاندا ده يت كاتيك ليقيه كان ده يه ك وهرده گن، ليقيه كانيش ده يه ك له ده يه كي وهرگير او ده ده نه كه نجينه ي مالي خودا مان. 39 نه وه ي ئيسرائيل به نه وه ي ليقيه شه وه، ديارى دانه ويله و شه رابى نوي و زه يت ده هينه ژوره كان، قابوچاغه كاني پيروژگا و كاهينه خزمه تكار و ده رگاوان و گورانبيژه كانيش له وين.

«واز له مالي خوداي خومان ناهينين.»

11

دانيستوانى نوڤى تورشه ليم

1 رابه ره كاني گهل له تورشه ليم نيشته جي بوون و پاشماوه ي گه ليش تيروپشكيان كرد تاكو يه ك له ده يان بين بو نيشته جي بوون له تورشه ليم، شارى پيروژ، توبه شه كهش له شاروچكه كاني خويان مانه وه. 2 گهل داواى به ره كه تيان كرد بو هه موو ته وانه ي كه خو به خش بوون بو نيشته جي بوون له تورشه ليم.

3 هه‌ندريك ئيسرائيلي، كاهين، ليثي، خزمه‌تكاراني په‌رستگا و نه‌وه‌ي خزمه‌تكاره‌كاني سليمان له شاروچكه‌كاني يهودا نيشته‌جي بوون، هه‌ركه‌سينك له‌سه‌ر مولكه‌كه‌ي خوي، 4 له كاتيكا خه‌لكي يهوديا و بنيامين له تورشه‌ليم نيشته‌جي بوون. ئه‌مانه‌ ئه‌و رابه‌رانه‌ي هه‌ريمه‌كه‌ن كه له تورشه‌ليم نيشته‌جي بوون:

له نه‌وه‌ي يهودا:

عه‌تاي كوري عوزيا كوري زه‌كه‌ريا كوري ته‌مه‌ريا كوري شه‌فه‌تيا كوري مه‌هله‌ئيل له نه‌وه‌ي پيريز،

5 له‌گه‌ل مه‌عسيهاوي كوري باروخيش كوري كۆل‌حوزي كوري چه‌زيا كوري عه‌دايا كوري يوياريف كوري زه‌كه‌رياي خه‌لكي شاله‌ح.

6 هه‌موو نه‌وه‌ي پيريز كه له تورشه‌ليم دانيشتبون، چوار سه‌د و شه‌ست و هه‌شت پياوي تواندار بوون.

7 ئه‌مانه‌ش نه‌وه‌ي بنيامين:

سه‌لو كوري مه‌شولام كوري يوئيد كوري په‌دايا كوري قولاياي كوري مه‌عسيهاوي كوري ئيتييل كوري يه‌شه‌عيا، 8 له‌گه‌ل كه‌به‌ي و سه‌له‌ي كه شوينكه‌وتوه‌كاني بوون، نو سه‌د و بيست و هه‌شت كه‌س بوون.

9 يوئيل كوري زكري سه‌ره‌رشتياريان بوو، يهوداي كوري هه‌سه‌نوئاش سه‌ره‌رشتياري به‌شي دووه‌مي شاره‌كه بوو. 10 له كاهينه‌كان:

يه‌داياي كوري يوياريف، ياكين،

11 سه‌راياي كوري حيلقيا كوري مه‌شولام كوري سادوق كوري مه‌رايوت كوري ئه‌حيتوف ليپرسراوي مالي خودا و 12 هاوكاره‌كانيشيان ئه‌وانه‌ي كاري په‌رستگا كه‌يان ده‌كرد،

هه‌شت سه‌د و بیست و دوو بوون؛

له‌گه‌ل عه‌دایای کورپی یه‌رؤحام کورپی په‌له‌لیا کورپی ته‌مچی
کورپی زه‌که‌ریا کورپی په‌شخور کورپی مه‌لیکا و¹³ هاوکاره‌کانیشی
گه‌وره‌ی بنه‌ماله‌کان بوون، دوو سه‌د و چل و دوو بوون؛

له‌گه‌ل عه‌مشسه‌ی کورپی عه‌زه‌ریئل کورپی ته‌حزه‌ی کورپی
مه‌شیلیمۆت کورپی ئیپیر و¹⁴ هاوکاره‌کانیشیان پاله‌وانه
به‌جه‌رگه‌کان بوون، سه‌د و بیست و هه‌شت بوون.

زه‌بدیئل کورپی گیدۆلیم سه‌رپه‌رشتیاریان بوو.

¹⁵ له‌لیقییه‌کانیش:

شه‌مه‌عیای کورپی هه‌شوف کورپی عه‌زریقام کورپی هه‌شه‌قیای
کورپی بوونی؛

¹⁶ شه‌به‌ته‌ی و یوزافاد له‌رابه‌ره‌کانی لیقییه‌کان بوون، سه‌رپه‌رشتیاری
کاره‌که‌ی ده‌روه‌ی مالی خودا بوون؛

¹⁷ هه‌روه‌ها مه‌ته‌نیای سه‌رپه‌رشتیار، که کورپی میکا کورپی زه‌بدی
کورپی ئاساف بوو، له‌کاتی نوژدا سه‌رپه‌رشتی سوپاسگوزاری
ده‌کرد؛

به‌قبوقیا که دووهم بوو له‌تیو هاوکاره‌کانی؛

عه‌بدای کورپی شه‌موه‌ع کورپی گلال کورپی یه‌دوتون.

¹⁸ هه‌موو لیقییه‌کان له‌ناو شاری پیروژ دوو سه‌د و هه‌شتا و چوار
که‌س بوون.

¹⁹ ده‌رگاوانه‌کان:

عه‌قوف و ته‌لمۆن و هاوکاره‌کانیان، ته‌وانه‌ی که له‌ده‌روازه‌کان
ئیشیکان ده‌گرت، سه‌د و هه‌فتا و دوو بوون.

²⁰ پاشماوه‌ی ئیسرائیلیش له‌کاهین و لیقییه‌کان له‌هه‌موو شارۆچکه‌کانی

یه‌هودا بوون، هه‌ریه‌که‌له‌میراته‌که‌ی خۆی.

21 به لّام خزمه تڪاراني په رستگا له گردى عؤفيل نيشته جيّ بوون، چيحا و گيشپا سه ربه رشتياريان بوون.

22 سه ربه رشتياري ليثيه كانيش له توره ليم عوزى كورى باني كورى حه شه فيا كورى مه ته نيا كورى ميكا بوو. عوزى له نه وهى ئاساف بوو، نه و گورانيبيرانه ي كه به رپرسيار بوون له خزمه تي مالى خودا. 23 گورانيبيرانه كان له ژير فه رمانى داودى پاشادا بوون، كه ئه ركي رورانه ياني ريكه خست.

24 هه روه ها په ته حياى كورى مه شيزه پيل كه له نه وهى زه ره حى كورى يه هودا بوو، بريكارى پاشا بوو بو هه موو كاروباره كانى گهل.

25 سه باره ت به گوند و يگلگه كانى ده وروربه ريان، هه نديك له نه وهى يه هودا له م شوپانه نيشته جيّ بوون: له قيريه ت ربه ع و ده وروربه رى؛ له ديقون و ده وروربه رى؛ له يه قه چئيل و ده وروربه رى؛ 26 له ييشوع و مولادا و يبت په له ت؛ 27 له حه چه ر شوعال و بيرى شابه ع و ده وروربه رى؛ 28 له چيقله گ و له مه كونا و ده وروربه رى؛ 29 له كانى ريمون و چورعا و يه رموت؛ 30 له زانوه و عه دولام و گونده كانيان؛ له لاخيش و يگلگه كانى؛ و له عه زيقا و ده وروربه رى. ئير له بيرى شابه عوه هه تا دولى هينوم نيشته جيّ بوون.

31 بنيامينيه كانى خه لكى كه فح له م گونده نيشته جيّ بوون: له ميخماس، عه ييا، يبت ئيل و ده وروربه رى؛ 32 له عه ناتوت، توف و عه نانيا؛ 33 له حاجور، رامه و گيته يم؛ 34 له حاديد، چه قوعيم و نه قه لات؛ 35 له لود و توتو، هه روه ها له دولى پيشه وه ره كان.

36 هه نديك به شى ليثيه كانى يه هودا له خا كى بنيامين نيشته جيّ بوون.

12

كاهين و ليثيه كان

1 نه مانه ش نه و كاهين و ليثيه انهن كه له گهل زروبالي كورى شه نه ليتيل و يه شوع سه ركه وتن:

- سەرايا، يەرميا، عەزرا،
 2 ئەمەريا، مەلوخ، حەتوش،
 3 شەخەنەيا، رەحوم، مەريئوت،
 4 عيدو، گينەتون، ئەبيا،
 5 ميامين، موعەديا، بيلگا،
 6 شەمەعيا، يويارىف، يەدايا،
 7 سەلو، عاموق، حيلقيا، يەدايا.

ئەمانە كاهينەكانى بالا و ھاوکارەكانيان بوون لە سەردەمى
 يەشوع.

8 ئەمانەش لىقىيەكان بوون: ييشوع، بەنوى، قەدمييل، شيرئيشيا،
 يەھودا و مەتەنيا كە خۆى و يارىدەدەرەكانى سەرپەرشتى گورانى
 سوپاسگوزاريان دەکرد. 9 ھەرۈھە بەقبوقيا و عونى كە ھاوکاریان بوون،
 لە كاتى خزمەتدا بەرامبەريان رادەوہستان.

- 10 يەشوع يۇياقىمى بوو،
 يۇياقىميش ئەلياشيفى بوو،
 ئەلياشيفيش يۇياداعى بوو،
 11 يۇياداعيش يۇناتانى بوو،
 يۇناتانيش يەدوہعى بوو.

12 لە سەردەمى يۇياقىم گەورەى بنەمالە كاهينەكان ئەمانە
 بوون:

- مەرايا گەورەى بنەمالەى سەرايا بوو،
 حەتەنيا گەورەى بنەمالەى يەرميا بوو،
 13 مەشولام گەورەى بنەمالەى عەزرا بوو،

- يه هؤحانان گه وره ي بنه ماله ي ته مه ريا بوو،
 14 يُوناتان گه وره ي بنه ماله ي مه لوخ بوو،
 يوسف گه وره ي بنه ماله ي شه خه نه يا بوو،
 15 عه دنا گه وره ي بنه ماله ي حاريم بوو،
 حه لقاي گه وره ي بنه ماله ي مه ريمؤت بوو،
 16 زه كه ريا گه وره ي بنه ماله ي عيدؤ بوو،
 مه شولام گه وره ي بنه ماله ي گينه تون بوو،
 17 زكري گه وره ي بنه ماله ي ته بيا بوو،
 پيلتاي گه وره ي بنه ماله ي مينيامين و مؤعه ديا بوو،
 18 شه موع گه وره ي بنه ماله ي بيلگا بوو،
 يه هؤناتان گه وره ي بنه ماله ي شه مه عيا بوو،
 19 مه ته نه ي گه وره ي بنه ماله ي يوياريش بوو،
 عوزي گه وره ي بنه ماله ي يه دايا بوو،
 20 قه لاي گه وره ي بنه ماله ي سه لوي بوو،
 عيبر گه وره ي بنه ماله ي عامؤق بوو،
 21 حه شه فيا گه وره ي بنه ماله ي حيلقيا بوو،
 نه ته تيل گه وره ي بنه ماله ي يه دايا بوو.

22 ته وانه ي كه له سه رده مي ته لياشيف و يوياداع و يوحانان و يه دوه ع،
 گه وره ي بنه ماله كاني ليثي و كاهينه كان بوون، له پاشايه تيه كه ي داريوشي
 پاشاي فارس تومار كران. 23 ته وانه ش كه هه تا سه رده مي يوحاناني كوري
 ته لياشيفي گه وره ي بنه ماله كاني نه وه ي ليثي بوون، له په رتووكي كاروباري
 رُوژانه تومار كران. 24 هه روه ها رابه ري ليثيه كان ته مانه بوون: حه شه فيا،
 شيرثيا و ييشوعي كوري قه دمپيل له گه ل هاو كاره كانيان، ته وانه ي كه

لە بەرامبەريان ڤادەووەستان بۆ ستایشکردن و سوپاسگوزاری، تۆبەت بە تۆبەت، بە پێی فەرمانی داودی پیاوی خودا.

25 مەتەنیا، بە قبریقا، عۆبەدیا، مەشولام، تەلمۆن و عەقوف دەرگاوان بوون، پاسەوانی کۆگاکانی دەروازەکانیان دەکرد. 26 ئەمانە لە سەر دەمی یوئاقیمی کوری یەشوعی کوری یوچاداق خزمەتیان دەکرد، هەر وەها لە سەر دەمی نەھمییای پارێزگار و عەزرای کاهین، کە مامۆستای تەورات بوو.

تەرخانکردنی شوورای تۆرشەلیم

27 لە کاتی تەرخانکردنی شوورای تۆرشەلیم، داوای لیثییه‌کانیان کرد لە هەموو شوپێتەکانیانەووە یێنە تۆرشەلیم بۆ گێرانی ئاھەنگی تەرخانکردن بە خۆشی و گۆرانی سوپاسگوزاری، گۆرانی بە سەنج و قیسارە و سازەووە. 28 هەر وەها گۆرانییێژەکان لە ناوچەکانی دەورووبەری تۆرشەلیم کۆکرانەووە، لە گوندەکانی نەتوفا و دەورووبەری، 29 لە یێت گلگال و کێلگەکانی گەشەع و عەزماقیتەووە، چونکە گۆرانییێژەکان لە چواردەوری تۆرشەلیم گوندیان بنیاد نابوو. 30 کاهین و لیثییه‌کان بە پێی رێبۆرەسم خۆیان پاک کردەووە، ئینجا گەل و دەروازەکان و شوورا کەشیان پاک کردەووە.

31 رابەرەکانی یەھودام سەرخستە سەر شوورا کە و دوو تپیی گەورەیی سوپاسگوزارانم ڤاگرت، یەکیکیان لە سەر دیوارە کە بەرەو دەروازەیی زبیل بەلای راستا رۆیشت، 32 هۆشەعی و نیوہی رابەرەکانی یەھودا بە دوایدا رۆیشتن، 33 لە گەل عەزەریا، عەزرا، مەشولام، 34 یەھودا، بنیامین، شەمەعی و یەرمیا. 35 لە نەوہی کاهینەکانیش بە کەرەناوہ، زە کەریای کوری یۆناتان کوری شەمەعی کوری مەتەنیا کوری میخایو کوری زە کور کوری ئاساف. 36 یاریدەرەکانیشیان، ئەوانەیی کە بۆ ستایشکردن بوون، شەمەعی، عەزەرئیل، میلەلەیی، گیلەلەیی، ماعەیی، نەتەتیل و یەھودا و

حه نانی، به ئامپره مؤسقییه کانی داودی پیاوی خوداوه، عه زرای مامۆستای ته وراتیش له پینشیانه وه بوو. ³⁷ له لای دهروازهی کاریز راسته وخۆ له پیلێکانه کانی شاری داود به ههروازه کهی شوورا که سه رکه وتن، له ولایه کۆشکی داودیش تپه پهرین ههتا دهروازهی ئاو پرووه و رۆژه لات.

³⁸ تپه دووهی سوپاسگوزارانیس بۆ به رامبهریان رۆیشتن، منیش له دوایانه وه بووم، نیوهی گه لیش له سه ر شوورا که بوون، له لای قوللهی ته نووره کانه وه ههتا شوورا پانه که، ³⁹ له سه ر دهروازهی ئه فرایم، دهروازهی یه شانان، دهروازهی ماسی، قوللهی حه نه تیل و قوللهی سه د، ههتا دهروازهی مه ر. له لای دهروازهی زیندان راوه ستان.

⁴⁰ پاشان هه ردوو تپه سوپاسگوزاره که له لای مالی خودا راوه ستان، نیوهی کاربه ده سه کانیس له گه ل بوو، ⁴¹ ههروه ها کاهینه کانیس، ئه لیا قیم، مه عسییا هو، مینامین، میخایو، ئه لیو عینهی، زه که ریا، حه نه نیا، به که رنا وه، ⁴² ههروه ها مه عسییا هو و شه مه عیا و ئه لعازار و عوزی و یه هۆحانان و مه لکیا و ئیلام و عیژه ر، گۆرانیبژه کانیس به سه ره رشتی یه زره حیا به دهنگی به رز گۆرانیا ن ده گوت. ⁴³ له و رۆژه دا قوربانی زۆریان سه رپری و دلایان خۆش بوو که خودا به دلخۆشییه کی گه و ره دلی خۆش کرد بوون، ههروه ها ژن و منداله کانیس دلخۆش بوون. دهنگی دلخۆشی تۆر شه لم له دووره وه ده بیسترا.

⁴⁴ له و رۆژه دا خه لکاتی ک وه ک سه ره رشتیاری ژووره کانی ئه مباره کان دانران، بۆ دیاری و یه که مین به ره هم و ده یه که کان، ههتا به یخی ته ورات له کێلگی شاروچکه کانه وه بۆ کاهین و لیشیه کان به شه کانیان تیدا کۆبکه نه وه، چونکه گه لی یه هودا دلخۆش بوو به کاهین و لیشیه کان که راوه ستا بوون. ⁴⁵ ئه رکی خزمه تی خودای خۆیان و ئه رکی پاک کردنه و یان ئه نجام دا، ههروه ها گۆرانیبژه کان و ده رگا وانه کانیس، به گویره ی فه رمانی داود و سلیمانی کوری، ⁴⁶ چونکه له دیزه مانه وه، له سه رده می داود و ئاسافه وه،

سەرپەرشتىياري گۇرانىيىژان و گۇرانى ستايش و سوپاسگوزارى خودا هەبوون. ⁴⁷ بە هەمان شىۋە، لە سەردەمى زروبابل و نەحەميا، هەموو ئىسرائىل بەشى رۇژانەى گۇرانىيىژ و دەرگاوانە كانيان دەدا، هەروەها بەشى لىقىيە كاني دىكە شيان دەخستە لاو، لىقىيە كانيش بەشى نەوى هارونيان دەخستە لاو.

13

تەواو كردنى چا كسازىيە كەى نەحەميا

¹ لە و رۇژەدا پەرتووكى موسا بە دەنگى بەرز لە بەردەم گەلدا خوئىزايەو و بىنرا كە تىيدا نووسراو، هېچ عەمۇنى و مۇئايىيەك بۇ هەتا هەتايە نايەتە ناو كۆمەلى خودا، ² چونكە بە نان و ئاۋو و پىشوازيان لە نەوى ئىسرائىل نە كەردبوو، بەلكو بەلاميان لە دژيان بە كرى گرت هەتا نەفرەتيان لى بكات، بەلام خودامان نەفرەتە كەى گۇرى بۇ بەرەكەت. ³ كاتىك گوپيان لە فېركردنە كە بوو، هەموو ئەو بىگانانەيان جيا كەردو و كە لە گەل ئىسرائىلدا تىكەل بېوون.

⁴ پىش ئەمە، ئەلىاشىقى كاھىن* بە سەرپەرشتىياري ژوورە ئەمبارە كاني مالى خودامان دانزابوو. لە توفىياۋە نزيك بوو، ⁵ ژوورىكى گەورەى بۇ داين كەردبوو، كە پىشتر ئەم شتانەيان تىيدا دادەنا: پىشكەشكراۋە كاني دانەوئە و بخوور و قابوقاچاغە كاني پەرستگا، هەروەها دەيە كە كاني گەنم و شەرابى نوئى و زەيت كە بۇ لىقى و گۇرانىيىژ و دەرگاوانە كان فەرمانى پى كرابوون، لە گەل پىتا كە پىرۇزە كان بۇ كاھىن.

⁶ بەلام بە دىزايى هەموو ئەمانە من لە تۇرشەلىم نەبووم، چونكە لە سى و دوو مەن سالى ئەر تەحشەستەى پاشاى بابل گە پرابوومەو بۇ لاي پاشا، لەدوای ماۋەيەك مۇلەتم لە پاشا خواست و ⁷ ھاتمەو تۇرشەلىم،

* 13:4 ئەلىاشىقى كاھىن جياۋازە لە ئەلىاشىقى سەرۇك كاھىن.

زانیم ئەلیاشیف چ خراپەییەکی کردوو بەوەی که لە حەوشەى مالى
خودا ژوورینکی بۆ توفییا دابین کردوو. ⁸ ئەمە منى زۆر پەست کرد،
لەبەر ئەوە هەموو قابوچاچاغەکانى مالى توفیام فریادایە دەرەوہى ژوورە کە.
⁹ فەرمانم دا و ژوورەکانیان پاک کردوو، پاشان قابوچاچاغە کەى مالى خودا
و پێشکەشکراوہ کانى دانەوێلە و بخوورە کەم گەراندەوہ ئەوئ.

¹⁰ ھەرۆھە زانیم کە بەشى لیقییەکان نە دراوہ، لیقى و ئەو گۆرانیبیژانەى
کارە کەیان دە کرد، ھەریە کە و بۆ چۆنگە کەى خۆى ھەلا تووہ. ¹¹ لەبەر ئەوە
لەگەڵ کاربەدەستەکان دەمەقائیم کرد و گوتم: «بۆچى مالى خودا وازى
لئى ھینراوہ؟» ئینجا ئەوانم کۆ کردووہ و ھەریە کەیانم لە شوینە کەى خۆى
دانا.

¹² ھەموو یەھوداش دەبە کى دانەوێلە و شەرابى نوئ و زەیتیان ھینا بۆ
ژوورە ئەمبارەکان. ¹³ خەزەندارم لەسەر ئەمبارەکان دانا، شەلەمیاھوى
کاهین و سادوئى سەر قەلەم و پەدایای لیقى، لەبەردەستى ئەوانیش حانانى
کۆرى زە کورى مەتەنیا، چونکە بە دەستپاک دادەنران و کرانە لیپرسراوى
دابەشکردنى ئازوو قە بەسەر برا لیقییەکانیان.

¹⁴ ئەئى خودایە، لەبەر ئەمە بە یادی خۆتم بەینەرەوہ و چاکەکانم
مەسەرەوہ کە بە دلسۆزى بەرامبەر بە مالى خودای خۆم و داوا کاربە کانى
کردوو مە.

¹⁵ لەو پرۆژانەدا خەلکێکم لە یەھودا بینی لە پرۆژى شەممە گوشەرەکان
دەپەستەنەوہ، کۆلە دار دەھینن و لە گویدر یژەکانیان بار دە کەن، ھەرۆھە
بە شەراب و تری و ھەنجیر و ھەموو ئەوہى بار دە کریت، لە پرۆژى
شەممە دینە ناو تۆرشەلیم، لەبەر ئەوە ئاگادارم کردنەوہ کە لەو پرۆژەدا
خۆراک نە فرۆشن. ¹⁶ ھەرۆھە خەلکى بەندەرى سور کە لە تۆرشەلیمدا
نیشتەجئ بوون، لە پرۆژى شەممەدا ماسى و ھەموو جۆرە کەلوپەلیکیان

دههينا و له تورشه ليم به نهوهی يه هودايان ده فروشت. ¹⁷ جا ده مه قالم
له گال خانه دانه کانی يه هودا کرد و گوتم: «ئهم خراپه چيه که نيوه
ده بکن و روژي شه مه گلاو ده کن؟» ¹⁸ ئايا باو بايرانتان ئه مه يان نه کرد،
ئينجا خودامان هه موو ئهم خراپه يه يه به سه ر ئيمه و ئهم شاره شدا هينا؟ نيوه
توورپي له سه ر ئيسرائيل زياتر ده کن که روژي شه مه گلاو ده کن.»

¹⁹ کاتيک تاريکي بالي به سه ر ده روازه کانی تورشه ليمدا کيشا، پيش
روژي شه مه، فه رمانم دا هه تا دواي روژي شه مه ده روازه کان دا بخرين
و نه کرينه وه. هه نديک له خزمه تکاره کانی خووم له سه ر ده روازه کان دانا،
هه تا له روژي شه مه هيج باريک نه يه ته ژووره وه. ²⁰ جاريک و دووان
بازرگان و فروشياري هه موو جوړه که لويه ليک له ده ره وهی تورشه ليم
شه ويان به سه ر برد. ²¹ منيش ئا گادارم کردنه وه و گوتم: «بوچی له لاي
شورا که ماونه ته وه؟ ئه گه ر دووباره ي بکه نه وه ده ستگيرتان ده کم.» ئيتر
له و کاته وه له روژي شه مه نه هاتنه وه. ²² هه روه ها به ليقييه کانم گوت، که
خويان پاک بکه نه وه و بين و پاسه وانی ده روازه کان بکن بو ته رخان کردني
روژي شه مه.

ئهی خودايه، به مهش به يادی خوتم بهينه ره وه، به گویره ي
خوشه و يستيه نه گوره که شت له گه لم ميره بان به.

²³ هه روه ها له و پوزانه دا ئه و يه هودايانم بيني که ژني ئه شدودی و
عه مونی و مؤثا بيان هينا بوو، ²⁴ نيوه ي منداله کانين به زماني ئه شدودی
يان به زماني گه لي ديکه قسه يان ده کرد، تياندا نه بوو بتوانيت به زماني
يه هودی قسه بکات. ²⁵ جا له گه ليان ده مه قالم کرد و نه فره تم ليکردن، له
هه نديکانم دا و پرچيانم رنيه وه، به خودا سويندم دان و گوتم: «کچتان
نه ده نه کورپان و کچيان مه هينن، نه بو کورتان و نه بو خوستان. ²⁶ ئايا له بهر

ئه مانه نه بوو سلیمانی پاشای ئیسرائیل گوناھی کرد، کاتیک له ناو زۆر بهی نه ته وه کان پاشایه کی وهک ئه و نه بوو، له لای خودای خۆی خو شه ویست بوو، خودا کردییه پاشای هه موو ئیسرائیل؟ ته نانه ت ئه ویش ژنه بیگانه کان گوناهیان پیکرد. ²⁷ ئیتر ئایا گوئی له ئیوه بگرین ئه م هه موو خراپه گه وره یه بکه ن، به ناپاکیتان له دژی خودامان، به وهی ژنی بیگانه بهین؟»
²⁸ یه کتیک له کوره کانی یو یاداعی کوری ئه لیاشیقی سه روک کاهین، زاوای سه نه له تی خو روونی بوو، منیش له لای خو م ده رمکرد.

²⁹ ئه ی خودایه، به یادی خو تیان بهینه ره وه که کاهینی تی و په یمانی کاهینی تی و ئیشیه کانیا ن گلا و کرد.

³⁰ به و شیوه یه له هه موو بیگانه یه ک پاکم کردنه وه، ئه رکه کانی کاهین و ئیشیه کانم دیاری کرد، هه ریه که و له سه ر کاری خۆی. ³¹ داریشم بو قوربانی له کاتی دیاریکرا و یه که مین به ره مه کان دا بین کرد.

ئه ی خودایه، به چا که به یادی خو تم بهینه ره وه.

Biblica® ستاندهر سۆرانی کوردی بیبهرامبهری وهشانی
Kurdish, Central: Biblica® ستاندهر سۆرانی کوردی بیبهرامبهری وهشانی
(Bible) ستاندهر

© 2020.

Language: سۆرانی کوردی (Central Kurdish)

Biblica® Open Kurdi Sorani Standard Version™

Copyright © ,1998 2011, 2016, 2020 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

- Share – copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not

necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-04-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

b27f70b0-86f8-5719-bd79-8ef417eb0c62